

Daniel Linehan, la magie tranquille d'un corps qui écoute

Coups d'Œil - Olivier Frégaville-Gratian d'Amore – 09/06/2026

[Link to article](#)

Photography by Eva Faché

Daniel Linehan: De stille magie van een luisterend lichaam

Op 25 en 26 juni presenteert de Amerikaanse danser en choreograaf, in het kader van het Festival de Marseille, 'The Quiet Magic', een duet dat hij creëerde met de Catalaanse danser Victor Pérez Armero. Een voorstelling die op zoek gaat naar tederheid in plaats van demonstratie, naar luisteren in plaats van volume. Net als de kunstenaar zelf, die op zijn pad van Seattle tot Brussel, stilte en de relatie tussen mensen tot een vorm van verzet maakt.

Met zijn azuurblauwe ogen, fijne gezichtstrekken en tarweblond haar lijkt Daniel Linehan altijd een eeuwige tiener. De jaren gaan voorbij, maar zijn glimlach en manier van aanwezig zijn zonder ooit de schijnwerpers op te zoeken, behouden iets diep jeugdigs. Geboren in de Verenigde Staten en gevestigd in Brussel, koestert de kunstenaar een zekere terughoudendheid. Als waarnemer van de wereld en de mensen om hem heen, luistert hij net zoveel als hij antwoordt, weegt hij zijn woorden met precisie af. Bij hem lijkt de wens om te delen sterker dan de wens om te overtuigen. Bescheiden maar oprecht, cultiveert hij een zeldzame balans: een lichtheid die mensen meteen op hun gemak stelt, zonder diepgang op te offeren.

De zachtheid van zijn stem en zijn manier van zijn is geen gereserveerdheid, het is een manier om in de wereld te staan, om haar met nieuwsgierigheid te benaderen. Al bijna twintig jaar bouwt de Amerikaanse choreograaf aan een uniek oeuvre waarin beweging in dialoog gaat met spraak, muziek, licht en soms video. Een oeuvre dat nooit antwoorden oplegt, maar juist ruimtes opent, zodat het lichaam de vragen kan stellen die woorden niet kunnen formuleren.

Natuur en musical theater

Alles begon in Olympia, in de staat Washington in het noordwesten van de Verenigde Staten. Een stad op menselijke schaal, gericht op natuur, regen en bossen, waar de jonge Daniel Linehan opgroeide. Op zijn tiende werd hij gegrepen door een zomerprogramma voor podiumkunsten. Elke zomer brachten musical, zang en dans de kinderen van de stad samen. Vanaf zijn eerste deelname was er iets bijzonders. "Elke zomer keerde ik terug tot het einde van mijn tienerjaren. Zo ontdekte ik de podiumkunsten."

Toch kwam de echte openbaring pas later. Rond zijn zestiende of zeventiende verkende hij klassiek ballet en daarna moderne dans. Iets in hem stabiliseerde. "Hoe meer ik dans ontdekte, hoe meer ik het zag als een open kunstvorm, een ruimte waarin je door beweging, het lichaam en gebaar ontzettend veel kon uitdrukken."

Van Seattle...

Zijn pad begon aan de Universiteit van Seattle, voordat het hem op zijn eenentwintigste naar New York leidde. Hij droomde ervan om toe te treden tot het gezelschap van Trisha Brown, van wie hij het werk al lang bewonderde. De auditie verliep niet zoals gehoopt, maar dit verlamde hem niet, integendeel, het stimuleerde. Hij had al in 2004 in Seattle zijn eerste stuk gecreëerd, de kort solo *'Digestive Noise'*. De drang om te creëren zat al vanaf het begin diep in hem. In New York ontmoette Daniel Linehan Miguel Gutiérrez. Er klikte iets tussen hen. Vier jaar lang danste hij met Gutiérrez, terwijl hij zijn eigen stukken ontwikkelde: solo's en korte vormen die op allerlei locaties werden gepresenteerd.

Van de New Yorkse choreograaf nam Linehan een werkwijze over die fundamenteel zou blijven. "Hij leerde me dans rauw te laten zijn, niet per se zeer gecomponeerd, maar meer gebaseerd op improvisatie en verkenning." Parallel daaraan volgde Linehan workshops bij RoseAnne Spradlin, Terry O'Connor en Juliette Mapp, en nam hij les in de Trisha Brown Studio. Midden in de grote stad bood het artistieke leven hem talloze kansen, beslissende ontmoetingen en wrijvingen, een manier om zich te vormen door accumulatie.

...naar Brussel: de wereld leren kennen

Toen kwam Europa, als een roeping. Voorstellingen van Anne Teresa De Keersmaeker, Jérôme Bel en Mårten Spångberg, die hij op tournee in New York zag, openden een andere horizon voor hem, meer conceptueel, meer geschreven. Hij leerde P.A.R.T.S. kennen, de Brusselse school opgericht door de legendarische Vlaamse choreografe. Op zijn vijfentwintigste verhuisde hij naar Brussel. "Uiteindelijk is het aan de andere kant van de Atlantische Oceaan, dat het essentiële deel van mijn opleiding tot stand kwam." Twee jaar intensief onderzoek waarin hij samenwerkte met Xavier Le Roy en de strenge grammatica van choreografische compositie in zich opnam.

Brussel werd zijn nieuwe ankerpunt. Daar richtte hij zijn gezelschap Hiatus op en bouwde hij, stuk voor stuk, een uniek oeuvre op, doordrenkt van een dubbele identiteit. "Ik kom uit twee tradities. Aan de ene kant iets spontaans, geïmproviseerd, rauw. Aan de andere kant een zeer geschreven en geconstrueerde benadering. Ik hou ervan om deze twee dimensies met elkaar in dialoog te laten gaan."

Een ultrasensitieve taal, gewoven tussen lichaam en wereld

Vanuit de eerste solo die zijn gezelschap presenteerde, gecreëerd in 2007, was de essentie gelegd. Beweging, licht, tekst en muziek smolten samen in een introspectieve duizeling. De handtekening was herkenbaar: een hypersensitiviteit voor het lichaam als een gebied van ervaring, een onstiltbare nieuwsgierigheid naar wat beweging over de wereld kan zeggen, een manier om het intieme in dienst te stellen van een bredere reflectie. Werken als *Montage for Three* en *Karaoke Dialogues* bevestigden een traject waarin elke creatie begint met een oprechte, intieme vraag. "De meeste keren ontstaat een project uit een verlangen om te leren. Vaak begin ik met iets wat ik nog niet ken en wat ik wil verkennen."

Ecologie drong geleidelijk zijn gedachten binnen, niet als een uitgesproken thema, maar als een manier van in de wereld staan, als een referentiekader. Levende wezens niet zien als autonome wezens, maar als een netwerk van relaties in constante transformatie. Dit denken doordrenkt zijn recente creaties, zijn formele keuzes, zijn benadering van aanwezigheid, licht en geluid. "Ik probeer de wereld niet te zien als een verzameling gescheiden entiteiten, maar als een netwerk van relaties."

The Quiet Magic: de kunst van verstillen

Hieruit groeide *'The Quiet Magic'*. Een eenvoudige, simpele vraag aan het begin: Wat gebeurt er als we het lawaai verminderen? "Ik heb het gevoel dat ik leef in een wereld die verzadigd is met geluid, agressie, soms zelfs geweld. Ik wilde een ruimte creëren waarin we deze op afstand kunnen houden om andere kwaliteiten van het lichaam te ontdekken." Daniel Linehan ontwijkt de realiteit niet, hij benadert haar anders. Hij verzet zich door terugtrekking, graaft in de stilte tot er iets levendigs ontstaat.

Om deze intentie mee vorm te geven, nodigde hij de Victor Pérez Armero uit. De twee kennen elkaar sinds P.A.R.T.S., waar de Catalaanse danser tot de 'next generation' behoorde. Ze werkten samen van 2014 tot 2020 aan zes creaties, voordat de Spaanse kunstenaar toetrad tot Cullberg in Stockholm en vervolgens terugkeerde naar Catalonië. Vijf jaar gingen voorbij, en toen kwam de drang om de draad weer op te pikken. "Ik had mooie herinneringen aan onze samenwerking. Victor was in het verleden een belangrijke bron van inspiratie. We delen een lange geschiedenis van samen creëren."

Het duet manifesteerde zich als een vanzelfsprekendheid. Slechts twee lichamen op het podium, en alles wat ze doen, bestaat noodzakelijkerwijs in relatie tot de ander. "Soms weerspiegelen we elkaar, soms echoën we elkaar. Soms is de één getuige van de ander." Daniel Linehan wilde op het podium een diepe vriendschap laten zien, geen romantische relatie, maar die bijzondere intimiteit die toelaat om elkaar te dragen, te steunen, samen een wereld te creëren. "Ik was geïnteresseerd in de kwaliteiten die specifiek zijn voor vriendschap en hoe die door beweging zichtbaar worden."

Adrianne Lenker: een stem die fysiek voelbaar is

Muziek kwam al heel vroeg in het proces, niet als begeleiding, maar als grondstof, als uitgangspunt. Adrianne Lenker, een Amerikaanse singer-songwriter, nam in 2020 twee albums op tijdens de pandemie, in een hut midden in de natuur. *'Songs en Instrumentals'* met haar stem en gitaar gedragen door de omgeving die om haar heen bleef bestaan: vogels, windgongen, wind, regen. "De soundtrack is extreem sober. Maar dat opent een immense ruimte, omdat het geen geïsoleerde studio-opname is. De externe omgeving blijft in het geluid aanwezig."

Deze doorlaatbaarheid raakt Daniel Linehan diep. Victor Pérez Armero en hij gaan zitten en laten de muziek hun lichamen binnendringen. "We zochten naar diep luisteren." Uit dit luisteren ontstonden de eerste improvisaties, gevolgd door de eerste bewegingprincipes. Eerst de wervelkolom: zijn uitrekking, ontvouwing, samentrekking. Dan de ademhaling, als fundamenteel ritme, deze beweging van openen naar buiten en terugkeren naar het centrum. "Het hele stuk wordt doordrenkt door deze ritmes van uitbreiding, loslaten en terugkeren."

Iriserende sculpturen en noorderlicht op het podium

De scenografie van Cee Füllemann en het licht van Meri Ekola voegen een extra dimensie toe. In de theaterruimte wachten sculpturen, bedekt met een iriserend, glanzend materiaal, tot het licht ze raakt. Als dat gebeurt, projecteren ze regenboogkleuren in de ruimte, lichtlijnen die het podium doorkruisen als noorderlicht. Het effect is magisch maar niet opzichtig, discreet als een verrassing voor wie echt kijkt. "In het begin blijven deze objecten mysterieus. Dan weerkaatst het licht erop en ontwaken fijn gekleurde lijnen."

Dit is een andere mogelijke definitie van magie volgens Daniel Linehan: niet het spectaculaire effect, maar de kwaliteit van aandacht die nodig is om waar te nemen wat zich in stilte afspeelt. Het licht, de muziek met zijn natuurgeluiden en de lichamen die samen ademen op het podium vormen één resonerende ruimte. "Het gaat niet alleen om de magie in ons, maar ook om een subtiel magische sfeer te creëren door middel van licht en scenografie."

Introversie als politieke houding

In wezen zegt 'The Quiet Magic' iets over hem. Hij geeft het graag toe, met die licht verlegen glimlach die vaak opduikt. In het leven is hij introvert. Hij houdt van eenzaamheid, natuur, hechte vrienden in plaats van grote groepen. Sommige van zijn eerdere werken gingen in tegen deze aardextraverter, luidruchtiger, demonstratiever. Hier volgt hij zijn natuurlijke neiging. En hij ziet het als een bewuste daad. "In onze samenlevingen hebben we de neiging om extraversie te waarderen. Toch zit er veel waarde in vertragen, stiller worden, de tijd nemen om na te denken en te luisteren."

Luisteren. Het woord komt vaak terug in het gesprek, als een refrein. Luisteren naar de muziek voordat je beweegt, aandachtig zijn voor de ander op het podium, het lichaam laten spreken voordat je er een vorm aan oplegt, gevoelig blijven voor de wereld zoals die is, om je niet aan haar te onderwerpen, maar om beter op haar te kunnen reageren. Dit is geen houding. Het is een overtuiging die door zijn hele oeuvre heen loopt, van de eerste solo in 2007 tot dit duo waarin twee mannen op een leeg podium tonen, door beweging en stilte, dat dansen ook een manier is om stand te houden.